

Anonymiseret version

Oversættelse

C-198/24 – 1

Sag C-198/24

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

12. marts 2024

Forelæggende ret:

Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Østrig)

Afgørelse af:

8. marts 2024

Sagsøger:

TQ

Sagsøgt:

Mr Green Limited

REPUBLIKKEN ØSTRIG

Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (den regionale domstol for civile sager i Wien)

Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (den regionale domstol for civile sager i Wien) har som appeldomstol [udelades] i tvangsfuldbyrdsessagen mellem sagsøgeren **TQ**, [udelades] Wien, repræsenteret ved Dr. Sven Rudolf Thorstensen, LL.M., advokat i Wien, mod sagsøgte **Mr. Green Limited**, [udelades] Malta, vedrørende 62 878,00 EUR plus renter og omkostninger, vedrørende sagsøgerens appel til prøvelse af kendelse afsagt af Bezirksgericht Innere Stadt Wien (distriktsdomstolen Innere Stadt, Wien) den 15. februar 2024, 67 E 810/24f-2, afsagt følgende

K e n d e l s e:

DA

1.) I henhold til artikel 267 TEUF forelægges Den Europæiske Unions Domstol følgende præjudicielle spørgsmål:

Skal bestemmelsen i artikel 7, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 655/2014 af 15. maj 2014, EUT 2014, L 189/59, om indførelse af en procedure for en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender med henblik på at lette grænseoverskridende gældsinddrivelse på det civil- og handelsretlige område fortolkes således, at der ikke skal tages hensyn til handlinger fra debitors side, som ligger tre år eller længere tilbage i tiden, og/eller hindringer for fuldbyrdelsen af afgørelsen i debtors medlemsstat?

[Udelades] [udsættelse af sagen]

P r æ m i s s e r:

Ad 1.):

Ved processkrift af 13. februar 2024 anmodede sagsøgeren om udstedelse af en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender. Foruden en konto tilhørende sagsøgte på Malta blev yderligere fem konti i Sverige, Luxembourg og Irland anført. Med hensyn til risikoen gjorde sagsøgeren gældende, at sagsøgte efter retskraftige og eksigible domme flyttede aktiver, idet virksomheden efter fuldbyrdelsesafgørelser fra januar 2021 eller tidligere i andre fuldbyrdelsessager opløste kontrakten med den østrigske medskyldner DIMOCO Europe GmbH. Der er risiko for, at sagsøgte også agerer på samme måde i andre lande, og at alle aktiver overføres til Malta. På Malta blev der for kort tid siden indført en lov, som forbyder fuldbyrdelse af østrigske afgørelser mod spiloperatører, som har en maltesisk licens, på grund af overtrædelse af ordre public [udelades].

Med den appellerede kendelse afviste retten i første instans sagsøgerens anmodning om afsigelse af en europæisk kontosikringskendelse i henhold til artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 655/2014 af 15. maj 2014 (herefter »forordning nr. 655/2014«) med den begrundelse, at det ikke kan udledes af transaktionerne i 2021, at fuldbyrdelse også vil være umulig eller væsentligt vanskeligere i 2024. Der synes ikke at foreligge et akut behov, da det tilgrundliggende dokument stammer fra 2021, og sagsøgeren først indgav anmodningen efter tre år.

Retten i første instans på Malta afviser ganske vist at fuldbyrde østrigske domme, men det er uklart, om højere instanser vil træffe samme afgørelse [udelades].

Sagsøgeren har iværksat appel til prøvelse af denne afgørelse og nedlagt påstand om, at den appellerede kendelse ændres således, at anmodningen om afsigelse af en europæisk kontosikringskendelse imødekommes [udelades].

Genstanden for appelsagen er nærmere bestemt spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 655/2014 er opfyldt. Sagsøgeren

skal begrunde og godtgøre, at der foreligger en faktisk risiko for, at fuldbyrdelsen vil blive umulig eller væsentligt vanskeligere.

På grund af anbringendet og de fremlagte dokumenter anser appeldomstolen følgende faktiske omstændigheder for bekræftet og lægger dem til grund for sin afgørelse:

Sagsøgte er en spillevirksomhed med hjemsted på Malta. Virksomheden har en maltesisk licens til onlinespil, men ingen koncession i henhold til den østrigske spillelov. Sagsøgeren, som bor i Østrig, spillede i Østrig onlinespil hos sagsøgte og led i perioden fra den 3. januar 2017 til den 25. april 2019 tab på i alt 62 878,00 EUR, som han anlagde sag om i Østrig. Ved dom afsagt af Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (den regionale domstol for civile sager i Wien) af 2. december 2021 blev sagsøgte dømt til at betale sagsøgeren 62 787,00 EUR plus renter og omkostninger som tilbagebetaling af disse tab. Sagsøgtes appel til prøvelse af denne dom blev forkastet af Oberlandesgericht Wien (øverste regionale domstol i Wien) ved dom af 21. februar 2022. Begge domme er endelige og eksigible siden (mindst) den 13. april 2022. Sagsøgerens tilgodehavende er hidtil ikke blevet betalt. Det kan ikke konstateres, om sagsøgeren i Østrig eller på Malta har anmodet om tvangsfuldbyrdelse med henblik på betaling af dette krav.

Andre spillere har tidligere forsøgt at inddrive deres tilkendte beløb gennem tvangsfuldbyrdelse i Østrig og haft succes med dette. Sagsøgte anvendte Dimoco Europe GmbH med hjemsted i Østrig som leverandør af betalingstjenester, som sagsøgte havde tilgodehavender hos, og som indtil begyndelsen af februar 2021 som medskyldner betalte krav mod sagsøgte. Sagsøgte opløste kontrakten med Dimoco Europe GmbH på et tidspunkt før den 16. februar 2021, som ikke kan fastslås nærmere, for at hindre kreditorernes adgang til aktiverne. Efterfølgende har tvangsfuldbyrdsler i Østrig været forgæves; sagsøgte nægtede at betale på grundlag af østrigske afgørelser, som bekræfter tilbagebetalingen af de lidte tab.

Den 12. juni 2023 vedtog det maltesiske parlament lov nr. XXI af 2023 om ændring af spilleloven. Ifølge denne lovs (herefter »den maltesiske lov«) artikel 56A er søgsmål mod spillevirksomheder med maltesisk licens forbudt, og det er fastsat, at retten skal afvise anerkendelse og/eller håndhævelse på Malta af enhver udenlandsk dom og/eller afgørelse, som afsiges på grund af et sådant søgsmål.

I sammenlignelige tilfælde forsøgte østrigske sagsøgere at lade domme i sager vedrørende spil, som var faldet ud til deres fordel, fuldbyrde på Malta. Den maltesiske ret i første instans (»Civil Court First Hall«) afviser at forelægge Den Europæiske Unions Domstol spørgsmålet om, hvorvidt den maltesiske lov er i strid med EU-retten. Det kan ikke konstateres, om disse afgørelser er endelige. Det kan ikke konstateres, at fuldbyrdelse af østrigske domme, som er afsagt i sager vedrørende spil, bliver afvist på Malta med endelige afgørelser.

Retsgrundlag:

De relevante bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 655/2014 af 15. maj 2014 (herefter »forordning (EF) nr. 655/2014«), som finder anvendelse i den foreliggende sag, er affattet som følger:

14. betragtning:

Betingelserne for udstedelse af en kontosikringskendelse bør sikre en passende balance mellem kreditors interesse i at opnå en kendelse og debtors interesse i at forhindre misbrug af kendelsen.

Når kreditor anmoder om en kontosikringskendelse forud for opnåelse af en retsafgørelse, bør den ret, som anmodningen indgives til, derfor skulle finde det godtgjort på grundlag af den dokumentation, der er forelagt af kreditor, at kreditor sandsynligvis vil få medhold i realiteten i sit krav mod debitor.

Derudover bør der stilles krav til kreditor i alle situationer, herunder når denne allerede har opnået en retsafgørelse, om i tilstrækkelig grad at godtgøre over for retten, at der er akut behov for retlig beskyttelse af dennes krav, og at fuldbyrdelse af en eksisterende eller fremtidig retsafgørelse uden en kendelse kan blive umulig eller væsentligt vanskeligere, fordi der består en reel risiko for, at debitor, inden kreditor er i stand til at få den eksisterende eller fremtidige retsafgørelse fuldbyrdet, kan have formøbet, skjult eller tilintetgjort sine aktiver eller have skilt sig af med dem til under værdien, i et usædvanligt omfang eller ved en usædvanlig handling.

Retten bør vurdere den dokumentation, som kreditor har forelagt til støtte for, at der består en sådan risiko. Den kan f.eks. vedrøre debtors adfærd i forbindelse med kreditors krav eller i en tidligere tvist mellem parterne, debtors kredithistorie, arten af debtors aktiver og debtors eventuelle nylige foranstaltninger, der er truffet med hensyn til sine aktiver. Når retten vurderer dokumentationen, kan den tage hensyn til, at debtors hævnninger på konti og tilfælde af udgifter til normal forretningsførelse eller til at dække familiens løbende udgifter ikke i sig selv er usædvanlige. Det forhold, at debitor undlader at indfri eller anfægter kravet, eller at han har mere end en kreditor, bør ikke i sig selv betragtes som tilstrækkelig dokumentation til at berettiggelse af en kendelse. Det forhold, at debtors økonomiske forhold er dårlige eller forværres, bør heller ikke i sig selv være en tilstrækkelig grund til at udstede en kendelse. Retten kan dog tage hensyn til disse faktorer i den samlede vurdering af, om der består en risiko.

Artikel 7:

Betingelser for udstedelse af en kontosikringskendelse

1. Retten udsteder en kontosikringskendelse, når kreditor har forelagt tilstrækkelig dokumentation til, at retten kan fastslå, at der er akut behov for en beskyttelsesforanstaltning i form af en kontosikringskendelse, fordi der er reel

risiko for, at den efterfølgende fuldbyrdelse af kreditors krav mod debitor uden en sådan foranstaltning vil blive umulig eller væsentligt vanskeligere.

2. Hvis kreditor i en medlemsstat endnu ikke har opnået en retsafgørelse, et retsforlig eller et officielt bekræftet dokument, der forpligter debitor til at indfri kreditors krav, forelægger kreditor også tilstrækkelig dokumentation til, at retten kan fastslå, at kreditor sandsynligvis vil få medhold i realiteten i sit krav mod debitor.

Artikel 22:

En kontosikringskendelse, der er udstedt i en medlemsstat i overensstemmelse med denne forordning, anerkendes i de andre medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure, og kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet.

Artikel 46, stk. 1:

Alle processuelle spørgsmål, som ikke specifikt er behandlet i denne forordning, reguleres af lovgivningen i den medlemsstat, hvor proceduren finder sted.

Artikel 48:

Denne forordning berører ikke anvendelsen af:

[...]

b) forordning (EU) nr. 1215/2012

[...]

Østrigsk retsgrundlag:

§ 389 i Exekutionsordning (tvangsfuldbyrdelseslov, herefter »EO«) er affattet således:

»Anmodning om udstedelse af foreløbige retsmidler

§ 389 (1) Ved indgivelsen af anmodningen om udstedelse af foreløbige retsmidler skal den anmodende part præcist angive den af denne part ønskede disposition, den tid, for hvilket den ønskes indført, samt de påståede eller allerede tilkendte krav og fremlægge de faktiske omstændigheder, der begrundet anmodningen, detaljeret og i overensstemmelse med sandheden. Såfremt anmodningen ikke er vedlagt den nødvendige dokumentation, skal disse faktiske omstændigheder og, såfremt der ikke allerede foreligger en dom om anerkendelse af kravet, også det af kreditor hævdede krav godtgøres på rettens forlangende.

[...]

EO's § 422 er affattet således:

»Anvendelse af bestemmelserne om foreløbige retsmidler og anvendelsesområde

§ 422 (1) Medmindre andet er fastsat i dette stykke eller i forordning (EU) nr. 655/2014 om indførelse af en procedure for en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender med henblik på at lette grænseoverskridende gældsinddrivelse på det civil- og handelsretlige område (forordning nr. 655/2014), finder bestemmelserne om foreløbige retsmidler anvendelse på en europæisk kontosikringskendelse.

[...]«

Så vidt det ses foreligger der to afgørelser fra Domstolen vedrørende forordning nr. 655/2014, men endnu ingen afgørelse vedrørende den konkrete fortolkning af forordningens artikel 7, stk. 1.

I dom af 7. november 2019 udtalte Domstolen, at et betalingspåbud, der ikke er eksigibelt, ikke er omfattet af begrebet »officielt bekræftet dokument« som omhandlet i artikel 4, nr. 10) (C-555/18).

I dom af 20. april 2023 udtalte Domstolen, at artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at kreditor, hvis der foreligger en ikke-eksigibel retsafgørelse, skal forelægge tilstrækkelig dokumentation til, at det kan lægges til grund, at der foreligger et berettiget krav (C-291/21).

I begge domme anføres enslydende i præmisserne, at artikel 7 tager sigte på at sikre en passende balance mellem kreditors og debitors interesser, for så vidt som den fastsætter forskellige betingelser for udstedelsen af en kontosikringskendelse, alt efter om kreditor allerede har opnået et retsgrundlag i en medlemsstat, der forpligter debitor til at indfri kravet. Navnlig skal kreditor i det første tilfælde kun godtgøre, at der er et akut behov for foranstaltningen på grund af en overhængende fare, mens kreditor i det andet tilfælde ligeledes skal overbevise retten om *fumus boni juris* (C-555/18, præmis 40, C-291/21, præmis 50).

Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig) fastslog den 25. maj 2023 vedrørende 3 Ob 219/22k i en sammenlignelig sag med i det væsentlige enslydende argumenter (undtagen vedrørende den maltesiske lov), at betingelserne i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 655/2014 er opfyldt, hvis det er bekræftet, at debitor har handlet med henblik på at skade kreditor, hvorved kreditorerne er blevet hindret i at få adgang til aktiverne. I den pågældende sag var der kun gået nogle måneder mellem sagsøgtens opløsning af kontraktforholdet med Dimoco Europe GmbH og indgivelsen af anmodningen til retten, og den maltesiske lov var endnu ikke vedtaget.

Ifølge ordlyden af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 655/2014 skal to betingelser være opfyldt. For det første skal der være akut behov for en kontosikringskendelse, fordi der for det andet er reel risiko for, at fuldbyrdelse

uden en sådan foranstaltning vil blive umulig eller væsentligt vanskeligere. Der skal således ikke kun foreligge en handling (som udgør en risiko) fra debtors side, den skal også stå i en tidsmæssig sammenhæng med indgivelsen af anmodningen (»[...] debtors eventuelle nylige foranstaltninger [...]« (14. betragtning)).

Opløsningen af kontrakten med den østrigske leverandør af betalingstjenesteydelser, som skete med henblik på at skade kreditorerne, er en handling fra sagsøgtes side med sigte på at gøre den senere fuldbyrdelse af det omtvistede krav umulig eller væsentligt vanskeligere.

I den foreliggende sag gik der lidt over tre år mellem [sagsøgtes] handling (opløsning af kontrakten) og indgivelsen af anmodningen til retten i første instans. Jo længere perioden er, jo mindre akut forekommer anmodningen. Det taler imod at tage hensyn til en periode på flere år, at der i henhold til artikel 18 i forordning nr. 655/2014 skal træffes afgørelse om anmodningen inden for dage. Perioden på tre år eller mere taler imod, at kontosikringskendelsen er akut. Opløsningen af kontrakten kan efter appeldomstolens opfattelse ikke længere anses for en »nylig foranstaltning« som omhandlet i 14. betragtning til forordning nr. 655/2014; sagsøgeren har ikke gjort yderligere handlinger fra sagsøgtes side gældende. Den manglende betaling af kravet er ikke en handling som omhandlet i 14. betragtning og begrundet ikke en længere periode. Da der ikke foreligger et akut behov, skal der ikke afsiges en kontosikringskendelse.

Spørgsmålet er, om der skal tages hensyn til den maltesiske lov. Appeldomstolen er klar over, at spørgsmålet om, hvorvidt den maltesiske lov er i strid med EU-retten, og en ophævelse af den med bindende virkning for alle parter, kun kan afklares gennem en traktatbrudsprocedure. Så længe den maltesiske lov er i kraft og bliver anvendt af maltesiske domstole, skal det undersøges, hvilke konsekvenser den har for den foreliggende sag.

Forordning nr. 655/2014 berører i henhold til artikel 48 ikke anvendelsen af forordning nr. 1215/2012. Mens der i henhold til forordning nr. 1215/2012 i det væsentlige kun kræves et eksigibelt grundlag (retsafgørelse, forlig), og fuldbyrdelsen – også ud over bankkonti – kun foregår i fuldbyrdelsesstaten, kræves der i henhold til forordning nr. 655/2014 en bekræftelse af, at der foreligger en reel risiko som omhandlet i artikel 7, stk. 1. Ud fra de forskellige grundlag for kravet og de forskellige virkninger kan det efter appeldomstolens opfattelse konkluderes, at sagsøgeren kan vælge, hvilken forordning den pågældende vil anvende (jf. sjette betragtning »[...] et supplerende og valgfrit middel«). I denne forbindelse skal det ikke prøves, om en fuldbyrdelse af et fuldbyrdelsesgrundlag (retsafgørelse, forlig) kan eller vil kunne gennemføres i henhold til forordning nr. 1215/2012 (prognose). Derfor er det ikke til skade for afsigelsen af kontosikringskendelsen, hvis man – som i den foreliggende sag – ikke forudgående har forsøgt en fuldbyrdelse i henhold til forordning nr. 1215/2012. Den omstændighed, at fuldbyrdelsesstaten (i henhold til forordning nr. 1215/2012) nægter fuldbyrdelsen, er uden betydning for en kontosikringskendelse i henhold til artikel 7, stk. 1, i forordning nr. [655/2014].

Den maltesiske lov skal således ikke prøves i denne sag. Uafhængigt heraf foreligger der endnu ikke en endelig afgørelse fra en maltesisk domstol om den endelige afvisning af at foretage en fuldbyrdelse i henhold til forordning nr. 1215/2012.

Den maltesiske lov er imidlertid ifølge sin ordlyd i strid med artikel 22 i forordning nr. 655/2014, og sikringen af den maltesiske konto, som der er anmodet om, og dermed fuldbyrdelse af kravet på Malta bliver derfor umulig eller væsentligt vanskeligere.

Ifølge ordlyden af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 655/2014 er risikoen for fuldbyrdelsen ikke begrænset til debtors handlinger, men kan også være begrundet i tredjemands handlinger. For så vidt ville der skulle tages hensyn til den maltesiske lov som en hindring for fuldbyrdelsen. 14. betragtning til forordning nr. 655/2014 sigter mod at sikre en afvejning af kreditors og debtors interesser og refererer med hensyn til bekræftelsen af risikoen til en adfærd, som kan tilskrives debitor, idet tredjemands handlinger ikke nævnes. Hverken kreditor eller debitor har indflydelse på den maltesiske lov, og det forekommer derfor efter appeldomstolens opfattelse ikke begrundet at tage hensyn til den maltesiske lovgivers adfærd. Den maltesiske lov er ikke til hinder for en kontosikringskendelse, navnlig heller ikke vedrørende konti i de andre medlemsstater, ligesom den heller ikke som hindring for sikringen af den maltesiske konto begrundet afsigelsen af en kontosikringskendelse.

Retten anmoder derfor Den Europæiske Unions Domstol om en fortolkning af betingelserne i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 655/2014.

[Udelades]